

AZ AFFEKTÍV SZOCIÁLIS KOMPETENCIA KÉRDŐÍV PILOT VIZSGÁLATA

Szabadi Magdolna

SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola

Kulcsszavak: szociális és érzelmi kompetencia; szociális és érzelmi készségek fejlesztése

Vizsgálatunk célja egy olyan tréningprogram kidolgozása és kipróbálása volt, amely fejleszti a tanárképzésben részt vevő hallgatók szociális kompetenciájának érzelmi elemeit. A fejlesztés igénye oktatáspolitikai elvárásokból (I. NAT, 2012) és a természetes támogatórendszerek gyengüléséből fakad. A fejlődés mérésére készült kérdőívünk Halberstadt, Denham és Dunsmore (2001) affektív szociális kompetencia modelljére épül. A modell alapján három komponens (érzelmi üzenetek küldése, fogadása és megtapasztalása), ezeken belül négy elem (tudatosítás, azonosítás, kontextusba helyezés, szabályozás) különíthető el. A kérdőív egy csoporthoz való csatlakozáson alapuló történet, amit nyílt kérdések szakítanak meg. Ezekre a hallgatók szabadon adnak választ, megoldva ezzel a pillanatnyilag felmerült érzelmi helyzetet. A válaszokból tipikus jegyek alapján kategóriákat képeztünk, majd felkértünk humán területről kilenc független bírálót, hogy a hallgatók válaszait a megadott kategóriákba sorolják. A kérdőív kipróbálásának céljából egy pilot vizsgálatot végeztünk. A mintát (N=60) 1–3. éves – ének-zene és természettudomány szakon tanuló – hallgatók alkották. A kérdőív bemérésének jelen, bemutatandó szakaszában az értékelők ítéleteinek megbízhatóságát és az időbeli stabilitást vizsgáltuk. A bírálók értékelésének egyezését Krippendorff-alphával vizsgáltuk, ami az eredmények alapján nagyon erős (0,80 feletti). Legerősebb összefüggést az érzelmi üzenetek fogadásának szabályozásánál tapasztaltunk, leggyengébbet az érzelmi üzenetek küldésének kontextusba helyezésénél. Az egyezés erős mértéke minden elem esetében kimutatható (a kiegészítő százalékos összefüggés 90% körüli). Az alkalmazandó CI alapján 95%-os megbízhatósági szinten fogadtuk el a bírálók közötti összefüggést. Ugyanazon válaszok ismételt kódolásával célunk az időbeli stabilitás vizsgálata volt (Cronbach-kappa), ami az eredmények szerint megfelelő (0,80 körüli értékek), majdnem a teljes egyezés intervallumában mozognak. Ezt igazolják a magas (85–90%) egyezés értékei is. A magas értékek minden elem esetében megjelennek mindegyik kódolónál. Az értékek közel azonosak, csekély eltérésük (2,5%) az egyes kódolók esetében is betudható az idő elteltének, eltérő hatásoknak és a folyamat egyéni jellegének. Ez a jellemző a vizsgálat egészen végigvonul és a kérdőív formai jegyeiből fakad. Az adatok alapján az általunk kidolgozott kérdőív jól használható a bírálók közötti egyezés mértékének és az időbeli stabilitás megbízhatóságának szempontjából.